

Termenii și articulatorii logici – elemente de structură a discursului profesional

L. Manole, V. Țurcanu

Articolul de față încearcă să prezinte terminologia ca mijloc indispensabil de comunicare în predarea limbajului specializat și care constituie baza conceptualizării unei discipline specifice.

Cuvinte cheie: *limbaj de specialitate sau limbaj specializat, domeniu specializat, terminologia, mijloc de comunicare.*

Astăzi, odată cu dezvoltarea științei și tehnicii, apar noi tehnologii în diverse domenii de specialitate. În consecință, noi termeni sunt utilizați în comunicarea profesională, unii dinre ei fiind preluați și înrădăcinați în limbajul cotidian. Un termen aparține, în principiu, unui singur domeniu specializat, însă el poate să aparțină și diferitor sub-domenii ale acestui domeniu și chiar altor domenii de specialitate. Această multilateralitate a științei împiedică fixarea unui hotar net între diferitele domenii științifice și între terminologiile acestora.

În aceeași ordine de idei, același termen poate să fie folosit în diferite scopuri de către diferiți utilizatori (vorbitori). De exemplu, terminologia ce ține de domeniul telecomunicațiilor are o largă răspândire astăzi și nu este utilizată doar în domeniul sus-menționat ci și în vorbirea persoanelor din diverse domenii de activitate : *mobile telephone – téléphone mobile – telefon mobil; satellite – satellite – satelit; videophone – vidéotéléphone – videotelefon.*

La fel sunt folosite și unele unități frazeologice mai mult sau mai puțin stabile, cum ar fi: *composer le numéro – dial the number – a forma numărul; décrocher le combiné – pick up the receiver – a ridica receptorul; laisser un message – leave the message – a lăsa un mesaj.*

A stabili un hotar între limbajul specializat și limba generală este o sarcină imposibilă, e ca și cum am încerca să stabilim

hotare impenetrabile dintre diferite specialități sau să pretindem că un termen se raportă unui singur domeniu.

T.Cabré stabilește cinci factori principali care ne permit să diferențiem terminologia de lexicul comun:

- 1) funcția referențială;
- 2) domeniul specific;
- 3) utilizatorii specialiști;
- 4) situațiile de comunicare (mai mult formalizată);
- 5) tipurile de discurs (profesional și științific) [1].

Terminologia este instrumentul indispensabil de comunicare și constituie baza conceptualizării unei discipline specifice. Rolul și locul terminologiei în predarea limbajului de specialitate constituie astăzi subiectul discuțiilor dintre lingviști și didacticieni. Sarcina didacticianului este să găsească care sunt elementele ce diferențiază limbajul general de cel specializat și să identifice situațiile de comunicare în care termenii și-ar găsi locul. El trebuie să-i învețe pe studenți să comunice, să scrie, să gândească în limba străină, folosind limbajul specializat. Este de datoria celui care predă o altă limbă decât cea maternă, să se adapteze la un public diferit și la diferite domenii de specialitate, neavând complexe de ordin psihologic.

Activitățile pedagogice aplicate în predarea limbajului de specialitate nu diferă cu mult de cele utilizate în predarea limbajului general. Ele se axează pe metoda comunicativă și cea funcțională, centralizând cele patru competențe de comunicare în baza următoarelor necesități:

- 1) determinarea situațiilor de comunicare cu care se vor confrunta persoanele ce studiază limbajul de specialitate, adică studenții;
- 2) culegerea documentelor autentice scrise și orale din mediul lor profesional;
- 3) selectarea mijloacelor lingvistice (vocabular, gramatică) adecvate;
- 4) elaborarea activităților pedagogice propriu-zise [2].

Una din activitățile pedagogice pe care o propunem, în continuare, atenției cititorului este elaborarea discursului. Menirea discursului constă în transmiterea unei informații. De ce recurgem la această activitate? Pentru ca studenții să poată construi o comunicare în mod autonom, li se va da un model de structură, la care participă termenii și conectorii logici. Pe baza acestuia și folosind toate deprinderile lingvistice acumulate anterior, studentii își vor crea propriul model de comunicare cu care vor ieși în fața publicului, conștientizând dificultățile în vorbire. Menționăm că structurarea acestui discurs antrenează gândirea logică în cadrul unei situații concrete de comunicare [3]. În cele ce urmează, ne vom referi la una din aceste situații și anume prezentarea unui aparat tehnic și a funcționării acestuia : telefonul.

Chères collègues,

J'ai devant moi un appareil de téléphone.

Il se compose d'un **boîtier** qui incorpore le **clavier**.

Le clavier comprend plusieurs **touches** qui nous permettent de composer le numéro.

Voici le **combiné** qui cumule deux éléments : **écouteur** et **micro**.

Ce **fil** réunit le combiné au corps de l'appareil.

Pour téléphoner :

Tout d'abord on **décroche** le combiné et on attend la tonalité.

Ensuite on **compose** le numéro du correspondant. Ca sonne.

Plusieurs situations peuvent se présenter quand vous téléphoner à quelqu'un :

-Le téléphone sonne, personne ne répond : votre correspondant est absent.

-La ligne est occupée : votre correspondant **est en ligne**.

-Votre correspondant répond : la conversation peut commencer.

Enfin, après la conversation on **raccroche**.

J'ai quelques conseils à vous donner :

Si vous téléphonez à l'étranger, il faut **composer l'indicatif téléphonique** du pays.

Si vous cherchez le numéro de quelqu'un, vous devez **appeler les renseignements** ou **consulter l'annuaire**.

Quand vous sortez, **mettez en marche** votre **répondeur** pour enregistrer les messages.

Si votre téléphone ne marche pas, on dirait que votre ligne est **en dérangement** et vous devez appeler **le dépanneur**.

Merci de votre attention.

Dear colleagues !

I want to speak about a device. I want to present you an apparatus: a telephone.

It consists of a **box** that includes the **keyboard**.

The keyboard consists of **buttons** which help us to dial the number.

This a **receiver**. It consists of **mouthpiece** and **earpiece**.

This is a **wire** which connects the apparatus with the receiver.

First of all, for calling we should **pick up** the receiver and should wait for the tone.

Then we **dial** the subscriber's number and you are on the line.

When we are calling someone could be the following situations:

- The telephone rings, no one answers. That means that is nobody home.
- The line is engaged, that means the subscriber is **on the line**, speaking to someone.
- The subscriber answers:"Hello".

The conversation begins.

At the end, after conversation **hang up** the receiver.

I'd like to give you some advice:

If you make a long distance call abroad, you should dial **the code** of the country.

If you look for someone's number, you should **call the inquires** or should **consult the telephone directory**.

When you are not home, **connect** the **answering device** for registering the messages.

If the line is **out of order**, call the **electrician**.

Thank you for the attention.

Am încercat să demonstrăm prin exemplul de activitate prezentat mai sus că, în predarea limbajului specializat, conținutul predării derivă din specificul situațiilor de comunicare. Terminologia este vehiculul de comunicare întrucât denumește o realitate specializată proprie unei științe, unei tehnici sau unei activități restrânse. Articulatorii logici ajută la structurarea discursului, imprimând acestuia coerență prin respectarea consecutivității logice.

Bibliografie:

1. M. T. Cabré, *La terminologie. Théorie, méthode et applications*, Les Presses de l'Université d'Ottawa, p.192.
2. J.-M. Mangiante et Ch. Parpette, *Le français sur Objectifs Spécifiques*, Hachette, 2004, p.47.
3. *Pratiques du Français Scientifique*, Hachette, 1992, p.151.